

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Приазовський державний технічний університет»
Кафедра перекладу

Філатова К.О.

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Методичні рекомендації
до підготовки курсової роботи з курсу
«Теорія та практика перекладу»
для студентів спеціальності 035 «Філологія»
денної форми навчання

Дніпро
2023

УДК 81'25(076)

Теорія та практика перекладу [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до підготовки курсової роботи з курсу «Теорія та практика перекладу» для студентів спеціальності 035 «Філологія» денної форми навчання / уклад. К.О. Філатова. Дніпро: ПДТУ, 2023. 34 с. Режим доступу: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/16rYzoxxkv45veInraPZcc5ABWiiWaWek>

У методичному посібнику подано основні вимоги до підготовки та захисту курсових робіт з дисципліни «Теорія та практика перекладу» згідно з освітньо-кваліфікаційними характеристиками магістра філології, розраховані для студентів V курсу.

Укладач К. О. Філатова, канд. філол. наук

Рецензент І. Ю. Межуєва, канд. пед. наук, доцент

Рекомендовано
на засіданні кафедри перекладу,
протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Затверджено
на засіданні методичної комісії соціально-гуманітарного
факультету,
протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

© ДВНЗ «ПДТУ», 2023
© К. О. Філатова, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1.1 Курсова робота	6
2 ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	8
2.1 Загальні положення.....	8
2.2 Структура	8
2.3 Вимоги до змісту	8
2.4 Характеристика роботи.....	11
2.5 Правила оформлення.....	13
3 ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	19
3.1 Алгоритм діяльності студента з підготовки наукової роботи.....	19
3.2 Терміни виконання роботи.....	20
3.3 Захист курсової роботи.....	20
3.4 Критерії оцінювання курсової роботи.....	21
4 ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ».....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27
ДОДАТОК А. Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи	28
ДОДАТОК Б. Зразок оформлення завдання курсової роботи....	29
ДОДАТОК В. Зразок другої сторінки завдання для курсової роботи	30
ДОДАТОК Г. Приклади оформлення бібліографічного опису літератури.....	31

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені у відповідності до вимог освітніх компонентів стандартів вищої освіти з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальністю 035 «Філологія». Призначені для надання допомоги студентам у виконанні курсової роботи з дисципліни «Теорія та практика перекладу» згідно до чинних стандартів України і містять основні вимоги, які висуваються до змісту та оформленню наукової роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

Наукова робота (курсова) є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає змогу виявити рівень сформованості професійної компетентності магістра філології згідно освітньо-професійних програм підготовки фахівців у ЗВО. Курсова робота являє собою також:

- засіб навчання;
- набутий досвід розробки конкретної проблеми дослідження за допомогою опановування наукових джерел та аналізу практики;
- результат студіювання професійно-орієнтованих дисциплін за поточний рік або за весь термін навчання.

Кафедра перекладу призначає кожному студенту наукового керівника, який надає науково-методичну допомогу в процесі самостійного виконання курсової роботи.

Науковий керівник:

- проводить індивідуальне консультування студента щодо формулювання теми та підготовки роботи;
- допомагає йому скласти план курсової роботи;
- спільно зі студентами розробляє проект-завдання до її виконання;
- контролює дотримання графіку виконання роботи;
- рецензує частини роботи і рукопис, готує студента до захисту.

Науковими керівниками призначаються провідні науково-педагогічні працівники кафедри, які мають відповідний

науковий ступінь, сфера наукових інтересів яких відповідає тематиці визначеного дослідження.

Темою курсової роботи (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем лінгвоперекладознавства, що відповідає завданням та умінням, передбаченим варіативним компонентом освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра за відповідною спеціалізацією. Тематика курсових робіт щорічно переглядається та поновлюється.

Тематика курсових робіт визначається з урахуванням:

- наукової (комплексної) теми кафедри та основних напрямів науково-методичної роботи кафедри на навчальний рік;
- пріоритетних напрямів наукових досліджень в галузі лінгвоперекладознавства;
- наукових інтересів керівників курсових проектів;
- професійних та пізнавальних інтересів студентів, що обирають тему дослідження.

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редагування обрані теми курсових робіт розглядаються й обговорюються на засіданні випускової кафедри перекладу.

1 ПОЛОЖЕННЯ ПРО КУРСОВУ РОБОТУ

1.1 Курсова робота

Курсова робота є *кваліфікаційною науковою працею, виконаною студентом у вигляді спеціально підготовленого рукопису*. Вона містить обґрунтовані теоретичні положення, які зроблено студентом на підставі аналізу наукової, художньої, методичної літератури; методичні розробки, в яких викладено результати прикладного дослідження проблеми. Курсова робота свідчить про рівень знань з методології наукового дослідження, фахових навчальних дисциплін, а також про сформованість загальних та спеціальних професійних вмінь та навичок.

Курсова робота виконується на основі поглибленого опрацювання наукових джерел, вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів досліджень реального об'єкта, що проведені студентом.

Курсова робота розглядається як окреме навчальне завдання кваліфікаційної магістерської роботи спеціаліста. Виконання її забезпечує реалізацію завдання наскрізного магістерського проектування.

Метою курсової роботи є формування професійно-предметної компетенції перекладачів; залучення студентів до систематичного читання наукової літератури, прищеплення навичок самостійного наукового пошуку.

У процесі підготовки курсової роботи реалізуються такі завдання:

- розвиток умінь критично осмислювати теоретичні положення, робити висновки, узагальнення;
- опанування основними поняттями наукового дослідження (тема, предмет, об'єкт, мета, завдання, методологія, методика, результати дослідження);
- оволодіння методикою проведення наукового дослідження;

- формування вмінь аналізувати, узагальнювати та описувати свої власні спостереження, практично реалізовувати теоретичні положення в самостійних розробках.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є виконання дослідницького та практичного завдань.

Як дослідницьке завдання може виступати аналіз мовних одиниць з токи зору особливостей їх характеристик, особливостей функціонування у мовленні та способів передачі при перекладі.

Як практичне завдання може виступати переклад текстів різних функціональних стилів, складання тематичного словника або глосарію за фахом, а також складання методичних розробок у співавторстві з науковим керівником.

Курсову роботу подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису в м'якому переплетенні.

2 ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1 Загальні положення

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Назва повинна відповідати суті вирішуваної наукової проблеми (задачі), вказувати на мету дослідження і його завершеність. Іноді для більшої конкретизації до назви слід додати невеликий (4 – 6 слів) підзаголовок. У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються із слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» і т. ін., в яких не відбито в достатній мірі суть проблеми.

При написанні курсової роботи обов'язково слід посилатися на авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати.

В роботі необхідно стисло, логічно і аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

2.2 Структура

Курсова робота повинна містити: титульний аркуш, зміст, перелік умовних позначень (при необхідності), вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки (при необхідності).

2.3 Вимоги до змісту

Титульний аркуш наукової роботи

Титульний аркуш містить найменування навчального закладу, де виконана робота; прізвище, ім'я, по-батькові автора, назву; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника і (або) консультанта; ім'я, по-батькові нормоконтролера; місто і рік (див. Додаток А).

Зміст

Зміст подають на початку. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін.

Перелік умовних позначень, символів, термінів (за необхідності)

Якщо в роботі вжита специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальну розшифровку. Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ

Розкриває сутність і стан наукової проблеми (задачі) та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Вступ, як правило, складає 15 – 20 % загального обсягу роботи. Він повинен мати певну структуру, обумовлену науковою логікою.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним.

Досить кількома реченнями висловити головну сутність проблеми та методологічні засади дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься у межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Мета та задачі дослідження.

Методи дослідження. У рукописі подається перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Матеріал дослідження.

Практичне значення одержаних результатів. В роботі треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, чи про практичне застосування одержаних результатів та рекомендації щодо їх використання.

Апробація роботи. Серед можливих варіантів може бути вказано: на впровадження матеріалів і висновків у навчальний процес, на друкування фрагментів роботи в збірках наукових праць; на викладення основних положень на конференціях, засіданнях наукових гуртків тощо.

Структура роботи. Перераховується із яких структурних елементів складається курсова робота.

2.4 Характеристика роботи

Основна частина.

Основна частина складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

У першому розділі основної частини подається: огляд літератури за темою і вибір напрямків досліджень; виклад загальної методики і основних методів досліджень; експериментальна частина і методика досліджень; відомості про проведені теоретичні і (або) практичні дослідження; аналіз і узагальнення результатів аналізу. У теоретичній частині студент узагальнює та класифікує інформацію з проблеми, одержану в результаті опрацювання літератури, робить певні висновки, які спонукають до здійснення необхідних дослідницьких розвідок. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 30% обсягу основної частини дослідницької роботи. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. В першому розділі, як правило, обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводяться методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки.

У наступних розділах з вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми. Студент повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором. Кожен розділ завершується висновками.

Висновки

У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової задачі, її значення для науки і практики. Далі формулюються висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів, визначається перспектива дослідження.

У першому пункті висновків коротко оцінюється стан дослідження питання. Далі у висновках розкриваються методи вирішення поставленої в роботі наукової проблеми (задачі), їх практичний аналіз, порівняння з відомими розв'язаннями. У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках, здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання. Визначити перспективу дослідження. Об'єм висновків – 1,5 – 3 сторінки.

Список використаних джерел

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні дисертацій), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. На початку списку розміщують джерела, подані кирилицею, наступні. Подані латиницею. Завершують список джерела, подані іншими мовами, окрім вищезазначених.

Додатки

У додатки включається допоміжний матеріал, що свідчить про результативність виконаної роботи, необхідний для сприйняття інформації, поданої в основному тексті курсової: таблиці допоміжних цифрових даних, ілюстрації, інші матеріали, що ілюструють якісні та кількісні результати аналізу.

2.5 Правила оформлення

Загальні вимоги

Наукову роботу друкують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Мінімальна висота шрифту 1,8 мм. Можна також використати папір форматів у межах від 203 x 288 до 210 x 297 мм і подати таблиці та ілюстрації на аркушах формату А3.

Обсяг основного тексту роботи може бути 25 – 30 сторінок.

Друкування на комп'ютері може бути з використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Текст необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – не менше 25 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту повинна бути однаковою.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка) машинописним способом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Текст основної частини поділяється на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин наукової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 1 інтервалу. Кожну структурну частину слід починати з нової сторінки. До загального обсягу, визначеного Порядком, не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та малюнки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Нумерація.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою є титульний аркуш, другою та третьою – завдання які включають до загальної нумерації сторінок роботи. Завдання роздруковують на одному аркуші з обох сторін. На титульному аркуші, на завданні номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу не повинна стояти крапка, наприклад: «2.3» Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера не повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Ілюстрації

Ілюструють роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис). Фотознімки розміром, меншим за формат А4, наклеюють на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку дисертації або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати тощо. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі.

Посилання на джерела в тексті слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1 – 7] або [2, с. 45]...».

Якщо в тексті необхідно зробити посилання на складову частину або на конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у виносках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2»...

На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...в табл.1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо автор курсової роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора дослідження, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. – Г.В.), (підкреслено мною. – Г.В.), (розрядка моя. – Г.В.).

Під час використання цитат необхідно дотримуватися певних вимог:

- не слід вживати 2 і більше цитат підряд;
- не можна закінчувати окремі розділи цитатами, бо натомість повинні бути власні висновки за змістом розділу;
- немає сенсу використовувати занадто великі цитати;
- не бажано наводити цитати з одного джерела, монографії, статті (за винятком випадків, коли досліджується одне джерело).

Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків (див. Додаток Г).

При оформленні списку літератури слід дотримуватися вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Додатки

Додатки оформлюють як продовження на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини роботи, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, ї, Й, О, Ч, ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А. При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

3 ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Алгоритм діяльності студента з підготовки наукової роботи

Вибір теми, який має бути достатньо продуманими і усвідомленим.

Ознайомлення з рекомендованою літературою, з найновішими публікаціями з проблеми, концентруючи увагу на тих питаннях, що можуть складати план дослідження.

Ознайомлення з вимогами щодо написання курсової роботи певного фахового профілю і з умовами та матеріальним забезпеченням процесу її виконання; наявністю в бібліотеках літератури.

Входження в тему. Пошук літератури з теми дослідження, складання бібліографії. Виписки з джерел та літератури доцільно робити на окремих листах паперу, картках або в електронному варіанті. Такий ретельний підхід дозволяє зекономити час і точно оформити посилання на список використаних джерел та літератури під час написання роботи.

За допомогою наукового керівника складання проект-завдання на курсову роботу, яке має бути затверджено зав. кафедри або його заступником з наукової роботи.

Складання плану роботи, тобто визначення кола питань і послідовності їх виконання; визначення методів дослідження, формулювання предмету, об'єкту, мети, задач, гіпотези (за певних умов).

Написання теоретичної частини роботи, що передбачає відповідний аналіз та осмислення опрацьованої літератури (реферування теоретичних джерел).

Підготовка до виконання дослідницького та практичного завдань.

Збирання фактичного матеріалу. Аналіз результатів теоретичного та практичного дослідження, формулювання висновків.

Подання науковому керівнику для ознайомлення першого варіанту роботи.

Усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення роботи. Вичитування роботи, перевірка вірності цитування, оформлення посилань та списку використаних джерел.

Самооцінка виконаної роботи, яка може бути зроблена шляхом відповідей на запитання: чи містить вступ всі необхідні структурні елементи; чи є висновки по розділах і, в цілому, відповіддю на поставлені завдання дослідження; чи вагомі аргументи на користь підтриманих суперечливих чи дискусійних положень; чи відповідає робота вимогам до оформлення; чи функціональні і зрозумілі ілюстрації, таблиці, графіки, додатки.

Попередній захист курсової роботи (за 5 тижнів до початку екзаменаційної сесії). Усунення недоліків, доопрацювання роботи за наслідками попереднього захисту.

Прилюдний захист курсової роботи.

3.2 Терміни виконання роботи

Терміни підготовки курсової роботи з теорії та практики перекладу: кінцевий термін подачі роботи на кафедру за 1 тиждень до захисту курсової роботи.

3.3 Захист курсової роботи

Курсові роботи, які оформлені згідно зі всіма вимогами і заслуговують позитивної оцінки на підставі рекомендації наукового керівника, допускаються до захисту.

Захист курсової роботи – це прилюдний виклад основних положень роботи та відповіді на запитання членів комісії. До членів комісії належать: науковий керівник, викладачі кафедри. На захисті можуть бути присутні студенти або викладачі, які працюють на інших кафедрах. Тривалість захисту однієї роботи – до 15 хвилин.

Структура доповіді під час захисту роботи може бути визначена такою: тема, предмет (об'єкт) дослідження, мета, етапи роботи; основні результати теоретичного та практичного вивчення проблеми; висновки щодо практичної значущості проблеми. Студент може коментувати розроблену практичну частину курсової роботи. У кінці виступу можна визначити напрямки щодо подальшого дослідження проблеми. Тривалість виступу студента – до 8 хвилин.

Після завершення доповіді студент відповідає на поставлені запитання членів комісії та критичні зауваження наукового керівника.

Оголошення оцінок відбувається після обговорення членами комісії результатів захисту та доводиться до відома студентів у день захисту. Члени комісії мають право давати рекомендації студентові щодо подальшої роботи над проблемою або щодо вдосконалення роботи. У разі необхідності (якщо виставлена оцінка «незадовільно») члени комісії визначають термін підготовки роботи або її повторного захисту.

3.4 Критерії оцінювання курсової роботи

За результатами підготовки курсової роботи та її прилюдного захисту, з урахуванням висновків і зауважень наукового керівника виставляється диференційована оцінка. Основні критерії щодо оцінювання курсової роботи: оформлення роботи, стан теоретичної розробки проблеми та її практичне вирішення, прилюдний захист. Прилюдним захистом може вважатися виступ студента на секції під час проведення Декади студентської науки або на студентських науково-практичних конференціях тощо.

Оцінка «відмінно» виставляється за умови повного дотримання всіх вимог щодо структури, змісту та оформлення роботи. Під час прилюдного захисту основних положень студентом продемонстровані вміння стисло викладати результати теоретичного та практичного дослідження проблеми; відповіді на запитання членів комісії та присутніх обґрунтовані.

Оцінка «добре» виставляється при наявності недоліків у практичній частині дослідження; при наявності недоліків під час викладу результатів теоретичного і практичного дослідження проблеми або відповідей на запитання членів комісії та присутніх, а також критичні зауваження наукового керівника.

Оцінка «задовільно» ставиться при наявності недоліків у теоретичній та практичній частині роботи; при наявності недоліків під час викладу результатів теоретичного і практичного дослідження проблеми або відповідей на запитання членів комісії та присутніх, а також критичні зауваження наукового керівника.

Оцінка «незадовільно» виставляється тоді, коли робота не відповідає вищевказаним вимогам. На підставі висновків наукового керівника курсова робота може бути не допущена до захисту.

Таблиця 3.1

Рейтинг з дисципліни, бали	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно
1-34	

4 ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ»

1. Аббревіатура та скорочення в англomовних комп'ютерних текстах та особливості їх перекладу.

2. Антонімічний переклад як спосіб адаптації тексту оригіналу до тексту перекладу.

3. Афіксація як спосіб словотворення у сучасній англійській мові та способи її передачі при перекладі на українську мову.

4. Багатозначність англійського терміну і засоби її вирішення при перекладі.

5. Варіювання структурно-семантичних характеристик військових омофраз у лінгвоперекладацькому аспекті.

6. Використання граматичних трансформацій при перекладі публіцистичних текстів.

7. Граматичні засоби реалізації заперечення в сучасній англійській мові та їх передача при перекладі на українську мову (на матеріалі твору Дж. Фаулза «Вежа з чорного дерева»).

8. Граматичні способи збереження когерентності науково-технічного тексту при перекладі.

9. Деформація ідіом на прикладі характеристики головних героїв роману С. Моєма «Театр».

10. Етимологічно гетерогенні лексичні одиниці сучасної англійської мови та засоби їх перекладу на українську

11. Імпресіоністичний текст як об'єкт перекладу: мовні засоби, доречність міжмовних трансформацій (на матеріалі роману Оскара Уайльда «Портрет Доріана Грея»).

12. Інновації автомобільної сфери та засоби їх перекладу з англійської мови на українську.

13. Інновації косметичної сфери та засоби їх перекладу з англійської мови на українську.

14. Інновації сучасної англійської мови економічної сфери та засоби їх перекладу.

15. Інновації сучасної англійської мови сфери кіберпростору та засоби їх перекладу.

16. Інновації фешн індустрії та засоби їх перекладу з англійської мови на українську.
17. Інтернаціоналізми та «фальшиві друзі перекладача» в науково-технічній літературі.
18. Категорія кількості та лексико-фразеологічні засоби її вираження у сучасній англійській та українській мовах.
19. Культурологічні та соціологічні аспекти перекладів.
20. Лексико-фразеологічні проблеми перекладу суспільно-політичних текстів.
21. Лексичні засоби вираження конотативної інформації у публіцистичному тексті та способи їх передачі на українську мову.
22. Лексичні засоби творення образності у творах жанру фентезі та їх переклад українською мовою.
23. Метонімічні переноси на позначення людини в англійській та українській мовах.
24. Метонімія як засіб творення експресивного поетичного твору та способи її передачі на українську мову.
25. Мовні засоби реалізації впливу в ораторському тексті та способи їх передачі при перекладі (синтаксичний рівень).
26. Особливості перекладу англійських суспільно-політичних неологізмів на українську мову.
27. Особливості перекладу комп'ютерних термінів з англійської мови на українську.
28. Особливості передачі іронії при перекладі англомовних художніх текстів.
29. Особливості перекладу комп'ютерних абревіатур та скорочень з англійської на українську мову.
30. Особливості перекладу англійських словосполучень з нумеративним компонентом.
31. Особливості перекладу англійських юридичних термінів на українську мову.
32. Особливості перекладу заголовків англомовних газетних текстів на українську мову.
33. Особливості перекладу американських діалектів на матеріалі романів Марка Твена.

34. Особливості перекладу англomовних наукових та технічних текстів на українську мову.

35. Особливості перекладу сленгу в текстах англomовних пісень жанру популярної музики на українську мову.

36. Особливості перекладу сленгу та жаргону з англійської мови на українську.

37. Особливості перекладу фразеологічних одиниць з англійської мови на українську мову.

38. Переклад назв фільмів з англійської мови на українську.

39. Переклад складних речень з безсполучниковим типом зв'язку з англійської мови на українську.

40. Переклад стійких словосполучень і фразеологічних одиниць з англійської мови на рідну в науково-технічній літературі.

41. Переклад англomовних фразеологічних одиниць з квантитативним компонентом на українську мову.

42. Порівняльний аналіз морфологічних характеристик метонімів на позначення тварин в англійській і українській мовах.

43. Порівняльний аналіз семантичних та морфологічних характеристик професійних еленімів в англійській та українській мовах.

44. Порівняльний аналіз структурно-семантичних характеристик антропонімів в англійській та українській мовах.

45. Проблема перекладу okazіоналізмів.

46. Проблеми перекладу термінів англійської наукової документації економічної тематики.

47. Семантичні характеристики та особливості перекладу на українську мову висловлювань згоди на матеріалі англomовних художніх творів.

48. Способи передачі метафори при перекладі на українську мову на матеріалі художніх творів ХХ сторіччя.

49. Способи трансформації номіналізації при перекладі англо-українських та україно-англійських політичних текстів.

50. Структурні характеристики та особливості перекладу на українську мову «тексту відкритого письма».

51. Структурні характеристики та особливості перекладу фразеологічних одиниць – колоронімів.

52. Структурно-семантичні характеристики фразеологізмів з антропологічним компонентом та способи їх перекладу на українську мову.

53. Тексти та види інформації. Текстологічні аспекти перекладознавства.

54. Термінологічна лексика у науково-технічному тексті та труднощі її перекладу (на матеріалі статей з металургії).

55. Труднощі перекладу багаточленних атрибутивних термінологічних словосполучень.

56. Функціональні характеристики метафори та її переклад українською мовою у творі Льюїс Керол «Аліса у Країні чудес».

57. Функціональні характеристики та труднощі перекладу з англійської на українську мову багатозначних сполучників на матеріалі науково-технічних текстів.

58. Функціонування евфемізмів у публіцистичних текстах та їх передача при перекладі.

59. Функціонування суспільних директивів та способи їх перекладу на українську мову.

60. Функціонування термінів спортивної тематики у текстах MassMedia та способи їх перекладу на українську мову.

61. Функціонування фальшивих друзів перекладача у загальнонаукових текстах та особливості їх перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И. В. Основы научных исследований в лингвистике: учеб. пособие. М.: Высш. шк., 1991. 140 с.
2. Бабанский Ю. К. Методология и методика научного поиска. Избран. пед. тр. М.: Педагогика, 1989. С. 435 – 565.
3. ДСТУ 3008:2015 — «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».
4. Методичні рекомендації по порядку написання і оформлення дипломних і курсових проєктів. Архів оригіналу за 31 жовтня 2017. Прочитовано 16 серпня 2019. Режим доступу: [https://web.archive.org/web/20171031095952/http://www.ladynau.org.ua/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BA%D0%B0%20\(3%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F\)%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%202.pdf](https://web.archive.org/web/20171031095952/http://www.ladynau.org.ua/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BA%D0%B0%20(3%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F)%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%202.pdf)
5. Рузавин Г. И. Методология научного исследования: учеб. пособие для вузов. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999. 317 с.
6. Степанов Ю. С. Методы и принципы современной лингвистики. М.: Высш. шк., 1975. 157 с.
7. Guillaume G. Foundations for a science of language. Amsterdam – Philadelphia: John Benjamins, 1984.120 p.

ДОДАТОК А.

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

Форма ПДТУ - 5

Державний вищий навчальний заклад
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

_____ (повна назва кафедри)

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА)

з _____ (назва дисципліни)

на тему: _____

Студента (ки) ___ курсу
групи _____
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь)

_____ (прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

м. Маріуполь - 20 __рік

ДОДАТОК Б.

Зразок оформлення завдання курсової роботи

Завдання роздруковується на одному аркуші.

ВІСЬМОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ
Форма ПДТУ – 6

ДВНЗ «ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Факультет _____

Кафедра _____

Дисципліна _____

Напрямок підготовки _____

(шифр і назва)

Спеціальність _____

(шифр і назва)

З А В Д А Н Н Я НА КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТА

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) _____

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи) _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4.

Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

6. Дата видачі завдання _____

ДОДАТОК Г.

Приклади оформлення бібліографічного опису літератури

Монографії, навчальні посібники

1. Бандурка А. М. Конфліктологія. Харків: Фортуна-прес, 1997. 356 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної девіатології. Львів: Вид-во Львівського нац. ун-ту імені І. Франка, 2000. 236 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
4. Беликов В. И., Крысин Л. П. Социолінгвістика. М.: Рос. гос. ун-т, 2001. 436 с.
5. Бехта І. Текст в парадигматичній системі наукових лінгвістичних концепцій кінця ХХ – початку ХХІ століття: актуальні та віртуальні стратегії розвитку. Дискурс іноземномовної комунікації. Львів: Вид-во Львівського національного університету імені І. Франка, 2001. С. 164 – 192.

Наукові статті, тези конференцій, збірники наукових праць

6. Белова А. Д. Лексична семантика і міжкультурні стереотипи. Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. пр. К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2002. № 7. С. 43 – 48.
7. Бессонова О. Л. Оценочные абстрактные существительные в когнитивном аспекте. Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. 2005. № 667. С. 82 – 85.
8. Омельченко Л. Ф. Структурно-семантичні моделі дієслів-комполітів та особливості їх функціонування в словотвірчій системі сучасної англійської мови. Іноземна філологія. 1975. Вип. 39. С. 48–53.
9. Винник О. Особливості англійської мови як програмування як виду професійного спілкування. Сучасні проблеми та перспективи дослідження романських і германських мов і літератур: IV Міжвуз. конф. молодих учених,

1 – 3 лютого 2006 р.: тези доп. Донецьк: ДонНУ, 2006. Т. 1. Ч. I. С. 45 – 47.

Багатотомні видання

10. Історія української літератури ХХ ст.: У 2 кн. / За ред. В.Г. Дончика. К.: Либідь, 1998. Кн. 1: Перша половина ХХ ст. 464 с.

Перекладні видання

11. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации: пер. с англ. В. В. Коробцов. М. : ИНФРА-М, 1996. 256 с.

12. Сёрл Дж. Введение. Философия языка; ред.-сост. Дж. Р. Сёрл; пер. с англ. М.: Едиториал УРСС, 2004. 208 с.

13. Силлинс Д. А. Связность как регуляция четырех коммуникативных процессов: интеграции, развития, выражения мнений и контекстуализации. Организационная коммуникация; сост. А. П. Мюллер, А. Кизер; пер. и науч. ред. А. А. Киселевой. Харьков: Изд-во Гуманитарный центр, 2005. С. 160 – 176.

Словники та енциклопедичні видання

14. Етімологічний словник української мови у семи томах. К. : Наукова думка, 1985. Т. 2. 560 с.

15. Краткий словарь когнитивных терминов. Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрац, Л. Г. Лузина. М. : Фил. Ф-т МГУ им. М. В. Ломоносова, 1997. 245 с.

16. Лингвистический энциклопедический словарь. гл. ред. В. Н. Ярцева. М.: Сов. энциклопедия, 1991. 685 с.

17. Новейший философский словарь. Минск: Интерпрессервис; Книжный дом, 2001. 1280 с.

Дисертації, автореферати дисертацій

18. Барташева А. И. Взаимодействие невербальных и вербальных компонентов ситуации коммуникативного доминирования в англоязычном дискурсе: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Харьков, 2004. 199 с.

19. Буренко Т. М. Когнітивно-прагматичні характеристики мовленнєвого акту вибачення в англomовному дискурсі XVI-XXI століть: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови». Харків, 2008. 20 с.

20. Вакуленко Т. А. Структурно-семантические и коммуникативно-прагматические особенности вопросительных предложений фразеологизированной структуры в современном английском языке: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. К., 1992. 206 с.

21. Висоцька Г.В. Функціонально-адаптивна система питання відповідь у англomовному розмовному дискурсі: автореф. дис. канд. філ. наук: 10.02.04. Харків, 2004. 20 с.

Періодичні видання

22. Баранов А. Н. Структура диалогического текста: лексические показатели минимальных диалогов. Вопросы языкознания. 1992. № 3. С. 84 – 93.

Зарубіжні джерела

23. Weinreich U. On the semantic structure of English. Universals of Language. Cambridge, Mass.: MIT Press. 1966. P. 142-217.

24. Wierzbicka A. Cross-Cultural Pragmatics: The Semantics of Human Interaction. Berlin: Mouton de Gruyter. 1991. 510 p.

25. Witteman H. Analyzing Interpersonal Conflict: Nature of Awareness. Type of Initiating Event, Situational Perceptions and Management Styles. Western Journal of Speech Communication. 1992. № 56. P. 248-280.

26. Wodak R. Disorders of Discourse. London, New York: Longman, 1996. 315 p.

Інтернет ресурси

27. Шаргай І. Є. Значення понять стиль та жанру для перекладацької інтерпретації [Електронний ресурс]. Вісник Запорізького державного університету. 2001. № 4. 6 с. Режим

доступу:

<http://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/1924.pdf>

28. Law and Order, Charisma. [Electronic resource]. URL: <http://www.twiztv.com./scripts/svu>

29. Parfi T. Protesters in Russia oppose incumbent president. The Times. 2018, May, 7. URL: <https://www.thetimes.co.uk>

30. Law and Order, Loss. [Electronic resource]. URL: <http://www.twiztv.com./scripts/svu>